

Právny rámec

Základná úprava insolvenčného konania v Českej republike je zahrnutá v zákone č. 182/2006 Zb. o úpadku a spôsoboch jeho riešenia (insolvenčný zákon), pričom podporne sa uplatní zákon č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Ďalším dôležitým predpisom je zákon č. 312/2006 Zb. o správcoch konkurznej podstaty, ktorý (popri úprave v insolvenčnom zákone) dotvára právny rámec profesie správcu konkurznej podstaty.

Aktuálne znenie týchto predpisov je možné nájsť na portáli verejnej správy: <https://portal.gov.cz/app/zakony/>.

1 Proti komu je možné podať návrh na začatie insolvenčného konania?

Insolvenčné konanie je možné začať proti fyzickým aj právnickým osobám bez ohľadu na to, či ide o podnikateľské subjekty.

Jednotlivé druhy insolvenčného konania (konkurz, reštrukturalizácia, oddĺženie) sa líšia v tom, pre aké subjekty sú určené. Kým konkurz môže byť začatý voči všetkým subjektom, reštrukturalizácia je predovšetkým pre podnikateľov a oddĺženie predovšetkým pre nepodnikateľské subjekty (podrobnejšie pozri nižšie).

Insolvenčné konanie nie je možné začať proti štátu, územnému samosprávnemu celku, politickým stranám a hnutiam v čase volieb a ďalším vybraným subjektom prevažne verejnoprávnej povahy. Osobitné pravidlá sa uplatnia v prípade finančných inštitúcií a poisťovní.

2 Aké sú podmienky na začatie insolvenčného konania?**Stav úpadku alebo hroziaceho úpadku**

Insolvenčné konanie je súdne konanie, predmetom ktorého je úpadok dlžníka alebo jeho hroziaci úpadok a spôsob jeho riešenia. Základným predpokladom je existencia úpadku alebo hroziaceho úpadku.

Dlžník je v úpadku, ak (*kumulatívne podmienky*):

má niekoľko veriteľov,

má nesplatené peňažné záväzky viac ako 30 dní po termíne splatnosti,

tieto záväzky nie je schopný plniť.

Predpokladá sa, že dlžník nie je schopný plniť svoje peňažné záväzky predovšetkým vtedy, ak zastavil platby podstatnej časti svojich peňažných záväzkov, neplní ich dlhšie ako 3 mesiace po termíne splatnosti, prípadne nie je možné dosiahnuť uspokojenie niektorých zo splatných peňažných pohľadávok voči dlžníkovi výkonom rozhodnutia alebo exekúciou.

Dlžník, ktorý je podnikateľom (či už právnickou, alebo fyzickou osobou), je v úpadku aj vtedy, ak je predĺžený. K predĺženiu dochádza vtedy, keď má dlžník viacerých veriteľov a súčet jeho záväzkov prevyšuje hodnotu jeho majetku.

O hroziaci úpadok ide vtedy, ak vzhľadom na všetky okolnosti je možné dôvodne predpokladať, že dlžník nebude schopný riadne a včas splniť podstatnú časť svojich peňažných záväzkov.

Druhy insolvenčného konania

České právne predpisy rozlišujú tri základné spôsoby riešenia úpadku alebo hroziaceho úpadku dlžníka v insolvenčnom konaní:

konkurz,

reštrukturalizáciu,

oddĺženie.

Insolvenčný zákon dáva na výber, ktorý z možných variantov riešenia úpadku bude pre konkrétneho dlžníka vhodný, pričom počíta nielen s likvidačnými postupmi (konkurz), ale aj s prvkom sanačným (reštrukturalizácia a oddĺženie). Výber vhodného spôsobu riešenia úpadku dlžníka má byť pritom vedený záujmom o čo najvyššiu mieru uspokojenia veriteľov.

Konkurz predstavuje všeobecný spôsob riešenia úpadku spočívajúci v tom, že na základe rozhodnutia o vyhlásení konkurzu sa zistené pohľadávky veriteľov principiálne pomerne uspokojia z výnosu speňaženia majetkovej podstaty s tým, že neuspokojené pohľadávky alebo ich časti nezanikajú, ak sa v zákone nestanovuje inak. Tento spôsob riešenia úpadku sa použije vždy, keď nie je možné použiť reštrukturalizáciu alebo oddĺženie, čiže postupy, ktoré sú voči dlžníkovi miernejšie, alebo sa počas konania zistí, že v takomto spôsobe riešenia úpadku nie je možné pokračovať.

Reštrukturalizáciou je možné riešiť úpadok alebo hroziaci úpadok dlžníka, ktorý je podnikateľom, pričom reštrukturalizácia sa týka jeho podniku. Spravidla sa predpokladá postupné uspokojovanie pohľadávok veriteľov za zachovania prevádzky dlžníkovho podniku, ktoré je zabezpečené opatreniami na ozdravenie hospodárenia tohto podniku podľa reorganizačného plánu schváleného insolvenčným súdom s priebežnou kontrolou jeho plnenia zo strany veriteľov.

Oddĺženie je spôsobom riešenia úpadku alebo hroziaceho úpadku určeným pre dlžníkov, ktorí v zásade nemajú dlhy z podnikania a v prípade tých právnických osôb, ktoré nie sú podnikateľmi. Tento spôsob riešenia úpadku vo väčšej miere zohľadňuje sociálne aspekty pred ekonomickými hľadiskami. Má umožniť dlžníkovi „nový začiatok“ a motivovať ho aktívne sa zapojiť do splácania svojho dlhu, a to aspoň do najnižšej predpokladanej výšky 30 % v prípade nezabezpečených veriteľov. V prípade zabezpečených veriteľov sa počíta s uspokojením zo zabezpečenia. Súčasne je cieľom znížiť aj náklady verejných rozpočtov na sanáciu osôb, ktoré sa ocitli v sociálnej kríze. Oddĺženie je možné vykonať speňažením majetkovej podstaty, plnením splátkového kalendára alebo kombináciou týchto možností.

Kto je oprávnený podať insolvenčný návrh

Insolvenčné konanie je možné začať iba na návrh. Začína sa dňom, keď je insolvenčný návrh doručený na vecne príslušný súd. Insolvenčný návrh má oprávnenie podať dlžník alebo jeho veriteľ. Ak ide o insolvenčný návrh v prípade hroziaceho úpadku, môže insolvenčný návrh podať iba dlžník.

Dlžník, ktorý je podnikateľom (či už osobou fyzickou, alebo právnickou), má povinnosť podať insolvenčný návrh bez zbytočného odkladu po tom, ako sa dozvedel alebo sa pri dostatočnej starostlivosti mal dozvedieť o svojom úpadku.

Začatie konkurzu

Insolvenčný súd rozhodne o vyhlásení konkurzu samostatným rozhodnutím alebo toto rozhodnutie vo výnimočných prípadoch spojí s rozhodnutím o úpadku (a to za predpokladu, že dlžníkom je osoba, v prípade ktorej je vylúčená možnosť reštrukturalizácie alebo oddĺženia). Účinky vyhlásenia konkurzu začínajú platiť okamihom zverejnenia rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v insolvenčnom registri.

Začatie reštrukturalizácie

Reštrukturalizácia sa začína na základe rozhodnutia insolvenčného súdu, ktorý o jej povolení rozhoduje na návrh dlžníka alebo prihláseného veriteľa.

Podmienkou na povolenie reštrukturalizácie je, že (*bud'*):

celkový ročný čistý obrat dlžníka za posledné účtovné obdobie predchádzajúce insolvenčnému návrhu dosiahol minimálne sumu 50 000 000 Kč, alebo dlžník zamestnáva aspoň 50 zamestnancov v pracovnom pomere, alebo dlžník spoločne s insolvenčným návrhom alebo najneskôr do rozhodnutia o úpadku predložil insolvenčnému súdu plán reštrukturalizácie prijatý aspoň polovicou všetkých zabezpečených veriteľov počítanou podľa výšky ich pohľadávok a aspoň polovicou všetkých nezabezpečených veriteľov počítanou podľa výšky pohľadávok.

Reštrukturalizácia nie je prípustná, ak je dlžníkom právnická osoba v likvidácii, obchodník s cennými papiermi alebo osoba oprávnená obchodovať na komoditnej burze na základe osobitného právneho predpisu.

Ak sú splnené zákonné podmienky, insolvenčný súd reštrukturalizáciu povolí; odvolanie proti takémuto rozhodnutiu nie je prípustné.

Insolvenčný súd zamietne návrh na povolenie reštrukturalizácie, a) ak je vzhľadom na všetky okolnosti možné dôvodne predpokladať, že sa ním sleduje nepoctivý zámer, alebo b) ktorý znova podala osoba, o ktorej návrhu na povolenie reštrukturalizácie bolo už skôr rozhodnuté, alebo c) ktorý podal veriteľ, ak ho neschválili schôdza veriteľov. Odvolanie proti rozhodnutiu môže podať iba osoba, ktorá návrh podala.

Začatie oddĺženia

Návrh na povolenie oddĺženia podáva dlžník, a to na predpísanom formulári a prípadne spolu s insolvenčným návrhom (ak nebolo insolvenčné konanie začaté na návrh veriteľa).

Návrh na povolenie oddĺženia a jeho prílohy musia predovšetkým obsahovať údaje o minulých a očakávaných budúcich príjmoch dlžníka, zoznam majetku a zoznam záväzkov. Ak sú v tomto prípade osoby ochotné dlžníkovi poskytnúť dar na účely splnenia oddĺženia alebo mu v čase trvania oddĺženia budú pravidelne platiť peňažné dávky, pripojí dlžník k návrhu na povolenie oddĺženia aj písomnú darovaciu zmluvu alebo zmluvu o takýchto dávkach.

Ak sú splnené podmienky, insolvenčný súd rozhodne o povolení oddĺženia. Insolvenčný súd zamietne návrh na povolenie oddĺženia, ak s ohľadom na všetky okolnosti je možné dôvodne predpokladať, že sa ním sleduje nepoctivý zámer alebo že by nezabezpečení veritelia pri oddĺžení dostali menej ako 30 % svojich pohľadávok, okrem prípadu, keď s nižším plnením súhlasia. Insolvenčný súd zamietne návrh na povolenie oddĺženia aj vtedy, ak doterajšie výsledky konania dokazujú ľahostajný alebo nedbanlivý prístup dlžníka k plneniu povinností v insolvenčnom konaní. Proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu sa môže odvolať iba dlžník.

Kedy začínajú platiť účinky začiatku insolvenčného konania

Účinky začiatku insolvenčného konania nastávajú v okamihu zverejnenia vyhlásenia, ktorým sa oznamuje začatie insolvenčného konania, v insolvenčnom registri (pozri ďalej) a trvajú do skončenia insolvenčného konania, ak sa v prípade niektorého zo spôsobov riešenia úpadku zákonom nestanovuje inak.

Predbežné opatrenia pred vydaním rozhodnutia o úpadku

Predbežné opatrenie v čase do rozhodnutia o insolvenčnom návrhu môže insolvenčný súd nariadiť aj bez návrhu, ak sa v zákone nestanovuje inak.

Navrhovateľ predbežného opatrenia, ktoré by insolvenčný súd mohol nariadiť aj bez návrhu, nemá povinnosť zložiť zábezpeku. Povinnosť zložiť zábezpeku ako navrhovateľ predbežného opatrenia nemá dlžník.

Takýmto predbežným opatrením môže insolvenčný súd okrem iného:

stanoviť predbežného správcu,

obmedziť niektorý z účinkov spojených so začatím insolvenčného konania,

uložiť niektorým navrhovateľom insolventnosti povinnosť zložiť zábezpeku na zabezpečenie náhrady škody alebo inej ujmy vzniknutej dlžníkovi.

Insolvenčný register

Verejná dostupnosť informácií o insolvenčnom konaní sa zabezpečuje prostredníctvom insolvenčného registra, ktorý spravuje ministerstvo spravodlivosti. Ide o elektronický informačný systém verejnej správy dostupný na stránke <https://isir.justice.cz/>.

Základnou úlohou insolvenčného registra je zabezpečiť maximálnu mieru verejnej dostupnosti informácií o insolvenčných konaniach a umožniť sledovanie ich priebehu. Prostredníctvom registra sú zverejňované rozhodnutia insolvenčného súdu vydané v insolvenčnom konaní a v incidenčných sporoch, podania, ktoré sa vkladajú do súdneho spisu, a ďalšie informácie, ak sa tak stanoví insolvenčným zákonom alebo ak o tom rozhodne insolvenčný súd.

Insolvenčný register je verejne dostupný (s výnimkou niektorých údajov) a každý má právo doň nahliadnuť a robiť si z neho kópie a výpisy.

Okrem informačnej funkcie má insolvenčný register zásadný význam pri doručovaní písomností, pretože je nástrojom na doručovanie väčšiny súdnych rozhodnutí a iných písomností. V insolvenčnom registri sa začatie insolvenčného konania oznamuje vyhlásením v zásade do dvoch hodín od podania návrhu (resp. do dvoch hodín v rámci pracovného času súdu). Následne sa v insolvenčnom registri zverejňujú všetky rozhodnutia súdu a ďalšie písomnosti. Každý tak má prehľad o insolvenčných konaniach vedených v Českej republike.

3 Ktorý majetok tvorí súčasť konkurznej podstaty? Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu prípadne po začatí insolvenčného konania?

Majetková podstata

Ak insolvenčný návrh podal dlžník, do majetkovej podstaty spadajú majetok, ktorý dlžníkovi patril v okamihu, keď nastali účinky spojené so začatím insolvenčného konania, ako aj majetok, ktorý dlžník nadobudol v priebehu insolvenčného konania.

Ak insolvenčný návrh podal veriteľ, do majetkovej podstaty spadajú majetok, ktorý dlžníkovi patril v okamihu, keď nastali účinky predbežného opatrenia, ktorým insolvenčný súd celkom alebo čiastočne obmedzil právo dlžníka nakladať s jeho majetkom, majetok, ktorý dlžníkovi patril v okamihu, keď nastali účinky rozhodnutia o úpadku dlžníka, a majetok, ktorý dlžník nadobudol v priebehu insolvenčného konania po tom, ako nastali účinky týchto rozhodnutí.

Ak je dlžník spoluvlastníkom vyššie uvedeného majetku, do majetkovej podstaty spadá podiel dlžníka na tomto majetku. Takýto majetok spadá do majetkovej podstaty aj vtedy, ak je v spoločnom vlastníctve dlžníka a jeho manželského partnera.

Majetok iných osôb ako dlžníka spadá do majetkovej podstaty, ak sa to stanovuje v zákone, predovšetkým vtedy, ak ide o plnenie z neúčinných (odporovateľných) právnych úkonov. Na účely speňaženia sa takýto majetok považuje za majetok dlžníka.

Ak nie je v zákone stanovené inak, majetkovú podstatu tvoria predovšetkým peňažné prostriedky, hnutelné a nehnuteľné veci, podnik, súbor vecí a vecí hromadné, vkladné knižky, vkladové listy a iné formy vkladov, akcie, zmenky, šeky alebo iné cenné papiere, obchodné podiely, dlžníkove peňažné aj nepeňažné pohľadávky vrátane podmienených pohľadávok a pohľadávok, ktoré zatiaľ nie sú splatné, dlžníkova mzda, plat, odmena za prácu a príjmy, ktoré dlžníkovi nahrádzajú odmenu za prácu, ďalšie práva a iné majetkové hodnoty, ak majú hodnotu oceniteľnú peniazmi. Majetkovú podstatu ďalej tvorí aj príslušenstvo, prírastky, plody a úžitky uvedeného majetku.

Ak sa v zákone nestanovuje inak, do majetkovej podstaty nepatrí majetok, ktorý nie je možné postihnúť výkonom rozhodnutia alebo exekúciou. Táto problematika je upravená v zákone č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok. Z vecí vo vlastníctve povinnej osoby sa výkon rozhodnutia nemôže vzťahovať na tie, ktoré povinná osoba nevyhnutne potrebuje na uspokojovanie hmotných potrieb, svojich a svojej rodiny, alebo na plnenie svojich pracovných povinností, ako ani iných vecí, ktorých predaj by bol v rozpore s morálnymi pravidlami (predovšetkým bežné súčasti odevu, zvyčajné vybavenie domácnosti, snubný prsteň a iné predmety podobnej povahy, zdravotnícke potreby a iné veci, ktoré povinná osoba potrebuje vzhľadom na svoju chorobu alebo telesné

postihnutie, hotovosť do sumy zodpovedajúcej dvojnásobku životného minima jednotlivca, zvieratá chované ako spoločník človeka). Veci slúžiace na podnikanie dlžníka však z majetkovej podstaty vylúčené nie sú. Ak v zákone nie je stanovené inak, do majetkovej podstaty nepatrí ani majetok, s ktorým je možné podľa osobitného právneho predpisu nakladať iba spôsobom, na ktorý bol určený (napríklad účelové dotácie a návratné formy výpomoci zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu územného samosprávneho celku alebo zo štátneho fondu).

Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu prípadne po začatí insolvenčného konania

Ak ide o majetok, ktorý dlžník nadobudol alebo mu pripadol po začatí insolvenčného konania, spravidla platí, že sa zahrnie do majetkovej podstaty. Podľa konkrétneho spôsobu riešenia úpadku sa to môže upraviť. S majetkom v majetkovej podstate môže dlžník nakladať iba v súlade s obmedzeniami podľa konkrétnej fázy insolvenčného konania a podľa spôsobu riešenia úpadku.

4 Aké právomoci má dlžník, resp. správca?

Úloha a postavenie správcu konkurznej podstaty

Hlavným poslaním správcu konkurznej podstaty je nakladanie s majetkovou podstatou dlžníka, riešenie incidenčných a ďalších sporov. Cieľom činností správcu konkurznej podstaty je dosiahnuť pomerné, rýchle, hospodárne a čo najvyššie uspokojenie veriteľov.

Správca konkurznej podstaty má povinnosť pri výkone funkcie postupovať svedomito a odborne, má povinnosť vyvinúť všetko úsilie, ktoré je spravodlivé od neho požadovať, aby boli veritelia uspokojení v čo najvyššej miere. Má povinnosť dať pri výkone funkcie prednosť spoločnému záujmu veriteľov pred svojimi záujmami aj pred záujmami iných osôb.

V rámci konkurzu prechádza na správcu konkurznej podstaty oprávnenie nakladať s majetkovou podstatou, ako aj výkon práv a plnenie povinností, ktoré prináležia dlžníkovi, ak súvisia s majetkovou podstatou. Správca konkurznej podstaty vykonáva predovšetkým práva akcionára súvisiace s akciami zahrnutými do majetkovej podstaty, vystupuje voči dlžníkovým zamestnancom ako zamestnávateľ, zabezpečuje fungovanie dlžníkovho podniku, vedenie účtovníctva a plnenie daňových povinností. Jeho úlohou je aj speňaženie majetkovej podstaty.

V rámci reštrukturalizácie správca konkurznej podstaty predovšetkým vykonáva dohľad nad činnosťou dlžníka s dispozičnými právami, pokračuje v zisťovaní majetkovej podstaty a v jej spisovaní, vedie incidenčné spory, zostavuje a dopĺňa zoznam veriteľov a podáva správy veriteľskému výboru. Na správcu konkurznej podstaty prechádza aj pôsobnosť valného zhromaždenia alebo členskej schôdze dlžníka.

V rámci oddĺženia správca konkurznej podstaty vykonáva spolu s insolvenčným súdom a veriteľmi dohľad nad dlžníkom a jeho činnosťou, speňažuje dlžníkov majetok alebo medzi veriteľov rozvrhuje jednotlivé mesačné platby podľa splátkového kalendára.

Postavenie dlžníka

V rámci konkurzu stráca dlžník oprávnenie nakladať s majetkovou podstatou, ako aj oprávnenie na výkon ďalších práv a plnenie povinností súvisiacich s majetkovou podstatou. Tieto oprávnenia prechádzajú na správcu konkurznej podstaty. Právne úkony v uvedených záležitostiach, ktoré dlžník vykonal po tom, ako oprávnenie nakladať s majetkovou podstatou prešlo na správcu konkurznej podstaty, sú proti jeho veriteľom zo zákona neúčinné.

V rámci reštrukturalizácie zostávajú dlžníkovi dispozičné práva, ale s obmedzeniami. Právne úkony, ktoré majú z hľadiska nakladania s majetkovou podstatou a jej správou zásadný význam, uskutočňuje dlžník s dispozičnými právami iba so súhlasom veriteľského výboru. Porušenie tejto povinnosti má za následok zodpovednosť dlžníka za škodu alebo inú ujmu, ktorú tým veriteľom alebo tretím osobám spôsobil; členovia štatutárneho orgánu dlžníka za takto spôsobenú škodu alebo inú ujmu ručia spoločne a nerozdielne. Za právne úkony, ktoré majú zásadný význam, sa považujú úkony, v dôsledku ktorých sa významne zmení hodnota majetkovej podstaty alebo postavenie veriteľov, prípadne miera uspokojenia veriteľov. Na správcu konkurznej podstaty prechádza pôsobnosť valného zhromaždenia alebo členskej schôdze dlžníka.

V rámci oddĺženia takisto zostávajú dlžníkovi dispozičné práva, ale s obmedzeniami. Dlžník je pod dohľadom insolvenčného súdu, správcu konkurznej podstaty a veriteľov.

5 Za akých podmienok je možné uplatniť započítanie?

Všeobecná úprava započítania pohľadávok je súčasťou občianskeho zákonníka. Základným pravidlom je, že ak si strany navzájom dlžia plnenie rovnakého druhu, môže každá z nich voči druhej strane vyhlásiť, že svoju pohľadávku započítava voči pohľadávke druhej strany. K započítaniu je možné pristúpiť, hneď ako strane vznikne právo požadovať uspokojenie vlastnej pohľadávky a plniť svoj vlastný dlh. Započítaním sa obe pohľadávky rušia v rozsahu, v akom sa vzájomne kryjú; ak sa nekryjú úplne, pohľadávka sa započíta podobne ako pri splnení. Tieto účinky nastávajú v okamihu, keď sa obe pohľadávky stali oprávnenými na započítanie.

V rámci insolvenčných konaní platí, že započítanie vzájomných pohľadávok dlžníka a veriteľa je po rozhodnutí o úpadku prípustné, ak zákonné podmienky tohto započítania (podľa občianskeho zákonníka) boli splnené pred rozhodnutím o spôsobe riešenia úpadku, ak nie je v insolvenčnom zákone stanovené inak.

Započítanie v rámci insolvenčného konania nie je v prvom rade prípustné, ak sa dlžníkov veriteľ v súvislosti so svojou započítateľnou pohľadávkou nestal prihláseným veriteľom alebo získal započítateľnú pohľadávku neúčinným právnym úkonom, alebo v čase nadobudnutia započítateľnej pohľadávky vedel o dlžníkovom úpadku, alebo zatiaľ neuhradil splatnú pohľadávku dlžníka v rozsahu, v akom prevyšuje započítateľnú pohľadávku tohto veriteľa, alebo v prípadoch stanovených predbežným opatrením insolvenčného súdu.

6 Aké účinky má insolvenčné konanie na zmluvné vzťahy dlžníka?

Zmluvy o vzájomných plneniach

Ak je dlžník v okamihu vyhlásenia konkurzu alebo povolenia reštrukturalizácie, prípadne oddĺženia, zmluvnou stranou zmluvy o vzájomnom plnení vrátane zmluvy o budúcej zmluve, ktorá v čase vyhlásenia konkurzu alebo povolenia reštrukturalizácie, prípadne oddĺženia ešte nebola celkom splnená ani dlžníkom, ani druhou stranou zmluvy, platí, že:

- v rámci konkurzu alebo oddĺženia správca konkurznej podstaty môže zmluvu splniť namiesto dlžníka a žiadať splnenie od druhej strany zmluvy alebo môže odmietnuť plnenie,
- v rámci reštrukturalizácie to isté oprávnenie vykonáva dlžník s dispozičnými právami so súhlasom veriteľského výboru.

V rámci konkurzu alebo oddĺženia platí, že ak sa správca konkurznej podstaty do 30 dní od vyhlásenia konkurzu alebo povolenia oddĺženia nevyjadrí tak, že zmluvu splní, odmietol plnenie; dotedy nemôže druhá strana od zmluvy odstúpiť, ak nie je v zmluve dohodnuté inak. V rámci reštrukturalizácie platí, že dlžník s dispozičným právom, ktorý sa do 30 dní od povolenia reorganizácie nevyjadrí tak, že plnenie odmieta, musí zmluvu o vzájomnom plnení splniť. Ak má druhá zmluvná strana povinnosť plniť zmluvu ako prvá, môže svoje plnenie odmietnuť až dotedy, keď bude poskytnuté alebo zabezpečené vzájomné plnenie; neplatí to, ak ide o zmluvu uzavretú druhým účastníkom po zverejnení rozhodnutia o úpadku,

Ak správca konkurznej podstaty, respektíve dlžník s dispozičnými právami, odmietne plnenie, môže druhá strana zmluvy uplatňovať náhradu tým spôsobenej škody prihláškou pohľadávky, a to najneskôr do 30 dní od dňa odmietnutia plnenia. Pohľadávky druhej strany z pokračovania zmluvy po vyhlásení konkurzu sú pohľadávkami voči majetkovej podstate.

Druhá strana zmluvy sa môže domáhať vrátenia čiastočného plnenia, ku ktorému došlo pred rozhodnutím o úpadku, pretože za toto plnenie nedostala od dlžníka vzájomné plnenie.

Zmluvy s presne určeným časom plnenia

Ak bolo dohodnuté, že predmet plnenia, ktorý má trhovú cenu, bude dodaný v presne stanovenom čase alebo v presne určenej lehote, a ak nastane čas plnenia alebo uplynie táto lehota až po vyhlásení konkurzu, nie je možné požadovať splnenie záväzku, ale iba náhradu škody spôsobenej tým, že dlžník záväzok nesplnil. Škodou sa chápe rozdiel medzi dohodnutou cenou a trhovou cenou, ktorá sa platí ku dňu účinnosti vyhlásenia konkurzu v mieste určenom zmluvou ako miesto plnenia. Druhá strana zmluvy môže uplatňovať náhradu škody ako veriteľ prihlásením pohľadávky, a to najneskôr do 30 dní od vyhlásenia konkurzu.

Zmluvy o výpožičke

Ak dlžník uzavrie zmluvu o výpožičke, je správca konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu oprávnený požadovať vrátenie veci aj pred skončením stanoveného času zapožičania.

Nájom, podnájom

Podrobnejšia úprava sa vzťahuje na nájomné zmluvy a zmluvy o podnájme. Okrem iného v tomto prípade platí, že správca konkurznej podstaty je po vyhlásení konkurzu oprávnený vypovedať nájomnú zmluvu alebo zmluvu o podnájme uzavretú dlžníkom v lehote stanovenej zákonom alebo zmluvou, a to aj v prípade, že bola dohodnutá na dobu určitú; vypovedná lehota však nesmie byť dlhšia ako 3 mesiace. Ustanovenia občianskeho zákonníka o tom, v ktorých prípadoch a za akých podmienok môže prenajímateľ vypovedať nájom bytu týmto nie sú dotknuté.

Dlžníkové návrhy zmlúv pri konkurze, ktoré zatiaľ neprijala druhá strana

Vyhlásením konkurzu zanikajú, ak sa vzťahujú na majetkovú podstatu, doteraz neprijaté dlžníkové návrhy na uzavretie zmluvy a dlžníkové prijatie návrhov zmlúv, ak na ich základe zmluva už nevznikla. Návrhy zmlúv, ktoré dlžník v čase vyhlásenia konkurzu ešte neprijal, môže prijať iba správca konkurznej podstaty.

Výhrada vlastníctva

Ak dlžník pred vyhlásením konkurzu vec predal s výhradou vlastníctva a kupujúcemu ju odovzdal, môže kupujúci vec vrátiť alebo trvať na zmluve. Ak dlžník pred vyhlásením konkurzu kúpil a prevzal vec s výhradou vlastníctva bez toho, aby k nej nadobudol vlastnícke právo, nemôže predávajúci uplatniť vrátenie veci, ak správca konkurznej podstaty splní povinnosti podľa zmluvy bez zbytočného odkladu po tom, ako ho na to predávajúci vyzval.

7 Aké účinky má insolvenčné konanie na konania začaté jednotlivými veriteľmi (s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní)?

So začatím insolvenčného konania sa spájajú tieto účinky:

pohľadávky a iné práva týkajúce sa majetkovej podstaty nemôžu byť uplatnené žalobou, ak je možné ich uplatniť prihláškou,

právo na uspokojenie zo zábezpeky, ktoré sa týka majetku vo vlastníctve dlžníka alebo majetku spadajúceho do majetkovej podstaty, je možné uplatniť a nanovo získať iba za podmienok stanovených insolvenčným zákonom, to platí aj pri zriadení sudcovského záložného práva na nehnuteľnostiach alebo exekučného záložného práva na nehnuteľnostiach, ktoré bolo navrhnuté po začiatku insolvenčného konania,

výkon rozhodnutia alebo exekúciu, ktoré by postihli majetok vo vlastníctve dlžníka, ako aj iný majetok, ktorý spadá do majetkovej podstaty, je možné nariadiť alebo začať, nie je možné ich však vykonať; v prípade pohľadávok voči majetkovej podstate a pohľadávok, ktoré sú postavené na rovnakú úroveň, je však možné vykonať rozhodnutie alebo exekúciu, ktoré by postihovali majetok spadajúci do majetkovej podstaty dlžníka, na základe rozhodnutia insolvenčného súdu a s obmedzeniami, ktoré toto rozhodnutie stanovuje,

nie je možné uplatniť existujúce právo na základe dohody veriteľa a dlžníka na výplatu zrážok zo mzdy alebo iných príjmov, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou alebo platom.

8 Aké účinky má konkurzné konanie na pokračovanie súdnych sporov, ktoré nie sú ukončené v čase začatia insolvenčného konania?

Rozhodnutím o úpadku sa prerušujú súdne a rozhodcovské konania o pohľadávkach a iných právach týkajúcich sa majetkovej podstaty, ktoré majú byť v insolvenčnom konaní uplatnené prihláškou alebo na ktoré sa v insolvenčnom konaní nazerá ako na prihlásené, prípadne o pohľadávkach, ktoré sa v insolvenčnom konaní neuspokojujú. Ak nie je stanovené inak, v týchto konaniach nie je možné pokračovať v čase, keď trvajú účinky rozhodnutia o úpadku.

9 Aké sú hlavné charakteristiky účasti veriteľov v insolvenčnom konaní?

Zásady súvisiace s účasťou veriteľov

Insolvenčné konanie je založené okrem iného na nasledujúcich zásadách, ktoré sa týkajú účasti veriteľov:

insolvenčné konanie musí byť vedené tak, aby žiaden z účastníkov nebol nespravodlivo poškodený ani nedovoľene zvýhodnený a aby sa dosiahlo rýchle, hospodárne a čo najrýchlejšie uspokojenie veriteľov,

veritelia, ktorí majú podľa zákona v princípe rovnaké alebo podobné postavenie, majú pri insolvenčnom konaní rovnocenné možnosti,

ak v zákone nie je stanovené inak, nie je možné práva veriteľa nadobudnuté v dobrej viere pred začiatkom insolvenčného konania obmedziť rozhodnutím insolvenčného súdu ani postupom správcu konkurznej podstaty,

veritelia majú povinnosť zdržať sa konania smerujúceho k uspokojeniu ich pohľadávok mimo insolvenčného konania okrem prípadov, keď to dovoľuje zákon.

Veriteľské orgány

Veriteľské orgány sú:

schôdza veriteľov,

veriteľský výbor (alebo zástupca veriteľov).

Schôdza veriteľov má právo voliť a odvolávať členov veriteľského výboru a jeho náhradníkov (alebo zástupcu veriteľov). Schôdza veriteľov si môže vyhradiť čokoľvek, čo patrí do pôsobnosti veriteľských orgánov. Ak sa nestanoví veriteľský výbor ani zástupca veriteľov a ak v zákone nie je stanovené inak, schôdza veriteľov vykonáva aj ich pôsobnosť.

Ak je prihlásených viac ako 50 veriteľov, schôdza veriteľov má povinnosť stanoviť veriteľský výbor. V opačnom prípade postačí voľba zástupcu veriteľov.

Veriteľský výbor vykonáva pôsobnosť veriteľských orgánov s výnimkou vecí, ktoré patria do pôsobnosti schôdze veriteľov alebo ktoré si schôdza veriteľov vyhradila. Veriteľský výbor predovšetkým dozerá na činnosť správcu konkurznej podstaty a má oprávnenie podávať insolvenčnému súdu návrhy týkajúce sa priebehu insolvenčného konania. Veriteľský výbor chráni spoločný záujem veriteľov a v súčinnosti so správcou konkurznej podstaty prispieva k naplneniu účelu insolvenčného konania. Ustanovenia o veriteľskom výbore platia analogicky pre zástupcu veriteľov.

Skupiny veriteľov

Zákon rozlišuje zabezpečených a nezabezpečených veriteľov.

Zabezpečeným veriteľom je veriteľ, ktorého pohľadávka je zabezpečená majetkom spadajúcim do majetkovej podstaty, a to iba záložným právom, zádržným právom, obmedzením prevodu nehnuteľnosti, zabezpečovacím prevodom práva, postúpením pohľadávky na zabezpečenie alebo analogickým právom podľa zahraničnej právnej úpravy.

Zabezpečení veritelia majú možnosť významne ovplyvňovať priebeh insolvenčného konania. Na prijatie uznesení o spôsobe riešenia úpadku (konkurzom alebo reštrukturalizáciou) dlžníka – podnikateľa, v prípade ktorého je podľa insolvenčného zákona prípustná reštrukturalizácia, musí na schôdzi veriteľov

hlasovať najmenej polovica všetkých prítomných zabezpečených (a analogicky aj nezabezpečených) veriteľov počítaná podľa výšky ich pohľadávok, okrem prípadu, keby za ne hlasovalo aspoň 90 % všetkých prítomných veriteľov, počítané podľa výšky pohľadávok. Zabezpečený veriteľ má navyše možnosť vydávať osobe s dispozičnými právami pokyny pri správe predmetu zabezpečenia, ktorými je táto osoba viazaná, ak ich cieľom je náležitá správa. Správca konkurznej podstaty je takisto viazaný pokynmi zabezpečeného veriteľa smerujúcimi k speňaženiu predmetu zabezpečenia. Správca konkurznej podstaty môže tieto pokyny odmietnuť, ak je presvedčený, že predmet zabezpečenia je možné speňažiť výhodnejšie; v takom prípade požiada insolvenčný súd o ich preskúmanie v rámci dozornej činnosti. Speňažením vecí, práva, pohľadávky alebo inej majetkovej hodnoty v insolvenčnom konaní zaniká zabezpečenie pohľadávky zabezpečeného veriteľa, a to aj v prípade, že nepodal prihlášku svojej pohľadávky.

Zabezpečení veritelia sa uspokojujú zo 100 % výnosu speňaženia po odčítaní sumy prídajúcej na odmenu správcu a nákladov na správu a speňaženie, a to kedykoľvek v priebehu konania. Rešpektuje sa pritom čas vzniku zabezpečenia.

Nezabezpečení sú všetci ostatní veritelia. Ich postavenie v insolvenčnom konaní je slabšie a očakávaná výška uspokojenia pohľadávok vyplývajúca zo štatistických údajov je spravidla podstatne nižšia.

10 Ako môže správca využívať a scudzovať majetok z konkurznej podstaty?

Správca konkurznej podstaty môže používať majetok v majetkovej podstate v rámci konkurzu. V tomto prípade naň prechádza oprávnenie nakladať s majetkovou podstatou, ako aj výkon práv a plnenie povinností, ktoré prináležia dlžníkovi, ak súvisia s majetkovou podstatou. Správca konkurznej podstaty vykonáva predovšetkým práva akcionára súvisiace s akciami zahrnutými do majetkovej podstaty, rozhoduje o obchodnom tajomstve a inej mlčanlivosti, vystupuje voči dlžníkovým zamestnancom ako zamestnávateľ, zabezpečuje fungovanie dlžníkovho podniku, vedenie účtovníctva a plnenie daňových povinností. Jeho úlohou je aj speňaženie majetkovej podstaty.

V rámci reštrukturalizácie a oddĺženia tieto práva, hoci s významným obmedzením, zostávajú dlžníkovi.

11 Ktoré pohľadávky možno prihlásiť voči konkurznej podstate dlžníka, a akým spôsob sa zaobchádza s pohľadávkami vzniknutými po začatí insolvenčného konania?

Pohľadávky proti majetkovej podstate a pohľadávky, ktoré sú postavené na rovnakú úroveň, môžu byť kedykoľvek uhradené v plnej výške po rozhodnutí o úpadku.

Rozlišujú sa:

pohľadávky proti majetkovej podstate, ktoré vznikli po začatí insolvenčného konania alebo po vyhlásení moratória (predovšetkým náhrada hotovostných výdavkov a odmena predbežného správcu, likvidátora dlžníka a členov veriteľského výboru, pohľadávky veriteľov z úverového financovania);

pohľadávky proti majetkovej podstate, ktoré vznikli po rozhodnutí o úpadku (predovšetkým hotovostné výdavky a odmena správcu konkurznej podstaty, dane, poplatky, clá, poisťné na sociálne zabezpečenie a príspevok na štátnu politiku zamestnanosti a poisťné na verejné zdravotné poistenie);

pohľadávky postavené na úroveň pohľadávok proti majetkovej podstate (predovšetkým pracovnoprávne pohľadávky dlžníkových zamestnancov, pohľadávky veriteľov na výživnom zo zákona).

12 Aké sú pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok?

Prihlasovanie pohľadávok

Veritelia podávajú prihlášky pohľadávok na insolvenčnom súde na predpísanom formulári od začatia insolvenčného konania až do uplynutia lehoty stanovenej v rozhodnutí o úpadku. Prihlášky, ktoré sa podajú neskôr, insolvenčný súd neberie do úvahy, a týmto spôsobom uplatnené pohľadávky sa v insolvenčnom konaní neuspokojujú. Prihlasujú sa aj pohľadávky, ktoré už boli uplatnené na súde, ako aj pohľadávky vykonateľné vrátane tých, ktoré sa vymáhajú výkonom rozhodnutia alebo exekúciou. Veriteľ, ktorý podal prihlášku pohľadávky alebo ktorý sa považuje za veriteľa prihláseného, môže kedykoľvek v priebehu insolvenčného konania stiahnuť prihlášku pohľadávky.

Prihláška pohľadávky musí obsahovať dôvod vzniku a výšku prihlasovanej pohľadávky. Pohľadávku je nevyhnutné vždy vyčísliť v peniazoch aj vtedy, ak ide o nepeňažnú pohľadávku. K prihláške pohľadávky je potrebné pripojiť listiny, na ktoré sa navrhovateľ v prihláške odvoláva. Vykonateľnosť pohľadávky sa preukazuje verejnou listinou.

Prihláška pohľadávky má na plynutie lehoty na premlčanie alebo na zánik práva rovnaké účinky ako žaloba alebo iné uplatnenie práva na súde, a to odo dňa, kedy bola doručená na insolvenčný súd.

Za správnosť údajov uvedených v prihláške pohľadávky zodpovedá veriteľ. Insolvenčný súd na návrh správcu konkurznej podstaty môže sankcionovať nadhodnotenie výšky prihlásenej pohľadávky (o viac ako 100 %) uložením povinnosti zaplatiť v prospech majetkovej podstaty sumu, ktorú stanoví s ohľadom na všetky okolnosti prihlásenia a preskúmania pohľadávky, najviac však sumu, o ktorú prihlásená suma prevyšovala rozsah, v ktorom bola zistená.

Na veriteľovo právo na uspokojenie prihlásenej pohľadávky zo zabezpečenia sa neberie ohľad, ak bola prihlásená v inom poradí, ako mala byť, alebo ak pred jej preskúmaním vyjde najavo, že miera jej zabezpečenia bola nadhodnotená o viac ako 100 %. Aj v tomto prípade môže byť veriteľ insolvenčným súdom penalizovaný uložením povinnosti zaplatiť finančnú (peňažnú) sumu, a to v prospech zabezpečených veriteľov, ktorí už prihlásili pohľadávku so zabezpečením, ktoré sa viaže k rovnakému majetku. Jej výšku insolvenčný súd určí s ohľadom na všetky okolnosti uplatnenia a preskúmania práva na uspokojenie zo zabezpečenia, maximálne však do výšky, o ktorú hodnota zabezpečenia uvedená v prihláške prevýšila hodnotu zisteného zabezpečenia.

Prieskum prihlásených pohľadávok

Podané prihlášky pohľadávok najskôr preskúma správca konkurznej podstaty. Ten ich posudzuje predovšetkým podľa priložených dokladov a podľa účtovníctva dlžníka alebo jeho evidencie vedenej podľa osobitného právneho predpisu. Ďalej správca konkurznej podstaty vyzve dlžníka, aby sa k prihláseným pohľadávkam vyjadril. V prípade potreby pohľadávky preverí, pričom využije súčinnosť orgánov, ktoré sú povinné mu ju poskytnúť.

Ak má prihláška pohľadávky nedostatky alebo je neúplná, správca konkurznej podstaty vyzve veriteľa, aby ju opravil alebo doplnil do 15 dní, ak nestanoví dlhšiu lehotu. Súčasne ho poučí o tom, ako je oprava alebo doplnenie potrebné vykonať. Prihlášky pohľadávok, ktoré neboli včas a riadne doplnené alebo opravené, predloží správca konkurznej podstaty insolvenčnému súdu na rozhodnutie o tom, že sa na prihlášku pohľadávky nebude prihliadať, o čom musí byť veriteľ poučený.

Správca konkurznej podstaty vytvorí zoznam prihlásených pohľadávok. Zabezpečení veritelia sa v zozname uvádzajú osobitne. V prípade pohľadávok, ktoré správca konkurznej podstaty popiera, to výslovne uvedie. V prípade každého veriteľa musia byť uvedené údaje potrebné na jeho identifikáciu a údaje na posúdenie dôvodu vzniku, výšky a poradia jeho pohľadávky; v prípade zabezpečených veriteľov sa navyše uvádza dôvod a spôsob zabezpečenia.

Zoznam prihlásených pohľadávok zverejní insolvenčný súd v insolvenčnom registri pred dňom, uskutočnenia prieskumného pojednávania. Insolvenčný súd ďalej bez zbytočného odkladu zverejní v insolvenčnom registri každú zmenu zoznamu prihlásených pohľadávok.

Preskúmanie prihlásených pohľadávok sa potom uskutoční na prieskumnom pojednávaní nariadenom insolvenčným súdom. Termín a miesto prieskumného pojednávania určí insolvenčný súd v rozhodnutí o úpadku. Veriteľ môže až do skončenia prieskumného pojednávania, ak jeho pohľadávka nie je zistená alebo účinne popretá, meniť výšku prihlasovanej pohľadávky. Nemôže však meniť príčinu vzniku prihlasovanej pohľadávky ani jej poradie.

Popretie pohľadávky

Pravosť, výšku a poradie všetkých prihlásených pohľadávok môže poprieť a) správca konkurznej podstaty, b) dlžník, c) prihlásený veriteľ.

Popretie pohľadávky veriteľa zo strany iného priameho veriteľa musí mať rovnaké formálne prvky ako žaloba podľa Občianskeho súdneho poriadku a musí z neho byť zrejmé, či popiera pravosť, výšku alebo poradie pohľadávky. Podáva sa na predpísanom formulári.

Insolvenčný zákon rozoznáva tieto druhy popretia:

popretie pravosti pohľadávky – namieta sa, že pohľadávka nevznikla alebo že už celkom zanikla, alebo že je celkom premlčaná,

popretie výšky pohľadávky – namieta sa, že dlžníkov záväzok je nižší ako prihlásená suma (ten, kto popiera výšku pohľadávky, musí súčasne uviesť, aká je v skutočnosti výška pohľadávky),

popretie poradia pohľadávky – namieta sa, že pohľadávka má menej výhodné poradie, ako je poradie uvedené v prihláške pohľadávky, alebo sa popiera právo na uspokojenie pohľadávky zo zabezpečenia (ten, kto popiera poradie pohľadávky, musí súčasne uviesť, v akom poradí má byť pohľadávka uspokojená).

Ak jeden prihlásený veriteľ poprie pohľadávku iného prihláseného veriteľa, stávajú sa z týchto veriteľov účastníkmi incidenčného sporu. Správca konkurznej podstaty, ktorý chce pomôcť niektorej zo strán incidenčného sporu, ktorého sa nezúčastňuje, má k dispozícii nástroj vedľajšieho účastníctva.

O otázke pravosti, výške a poradí popretých pohľadávok rozhodne insolvenčný súd.

13 Aké sú pravidlá rozdelenia výťažku? Aké je poradie pohľadávok a práv veriteľov?

K speňaženiu majetkovej podstaty dochádza v rámci konkurzu. Rozumie sa tým prevedenie všetkého majetku, ktorý do nej spadá, na peniaze na pomerné uspokojenie veriteľov. Speňaženie majetkovej podstaty uskutočňuje správca konkurznej podstaty, je k nemu však možné prikrčiť až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o vyhlásení konkurzu a po prvej schôdzi veriteľov. Výnimku predstavujú veci bezprostredne ohrozené skazou alebo znehodnotením; výnimku aj z iných dôvodov môže povoliť aj insolvenčný súd. Speňažením majetkovej podstaty zanikajú účinky nariadenia výkonu rozhodnutia alebo exekúcie a ostatné nedostatky spôsobované speňažovaným majetkom, ak nie je v zákone stanovené inak.

Majetkovú podstatu je možné speňažiť

verejnou dražbou,

predajom hnutelných vecí a nehnuteľností podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o výkone rozhodnutia,

predajom majetku mimo dražby.

Ak dosiahnutý výnos zo speňaženia majetkovej podstaty nestačí na upokojenie všetkých pohľadávok, uspokojí sa najskôr odmena a hotovostné výdavky správcu konkurznej podstaty, potom pohľadávky veriteľov vzniknuté počas trvania moratória, pohľadávky veriteľov z úverového financovania, náklady spojené s udržiavaním a správou majetkovej podstaty, pracovnoprávne pohľadávky zamestnancov dlžníka a potom pohľadávky veriteľov na výživnom a na náhradu škody na zdraví. Ostatné požiadavky sa uspokoja pomerne.

Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o schválení konečnej správy predloží správca konkurznej podstaty insolvenčnému súdu návrh rozvrhového uznesenia, v ktorom uvedie, koľko má byť vyplatené na každú pohľadávku uvedenú v upravenom zozname prihlásených pohľadávok. Na základe toho vydá insolvenčný súd rozvrhové uznesenie, v ktorom určí sumy, ktoré sa majú vyplatiť veriteľom. Všetci veritelia zahrnutí do rozvrhu sa uspokoja pomerne s ohľadom na výšku ich pohľadávky tak, ako bola zistená. Pred rozvrhom sa uspokoja doteraz nezaplatené pohľadávky, ktoré sa uspokoja kedykoľvek v priebehu konkurzného konania, a to

pohľadávky proti majetkovej podstate – hotovostné výdavky a odmena správcu konkurznej podstaty, náklady spojené s udržiavaním a správou majetkovej podstaty dlžníka, dane, poplatky, clá, poisťné na sociálne zabezpečenie, príspevok na štátnu politiku zamestnanosti a poisťné na verejné zdravotné poistenie a pod.,

pohľadávky, ktoré sú postavené na rovnakú úroveň – pracovnoprávne pohľadávky zamestnancov dlžníka, pohľadávky veriteľov na náhradu škody spôsobenej na zdraví, pohľadávky štátu a pod.,

zabezpečené pohľadávky.

14 Aké sú podmienky a účinky ukončenia insolvenčného konania (najmä ukončenia vyrovnaním)?

Ukončenie konkurzu

V závere speňaženia majetkovej podstaty správca konkurznej podstaty predloží insolvenčnému súdu konečnú správu. Konečná správa správcu konkurznej podstaty musí obsahovať celkovú charakteristiku jeho činnosti s vyčíslením jej finančných výsledkov. Výsledkom konečnej správy správcu konkurznej podstaty musí byť vyčíslenie sumy, ktorá sa má rozdeliť medzi veriteľov, a označenie týchto veriteľov s údajom o výške ich podielov na tejto sume. Súčasne s konečnou správou predloží správca konkurznej podstaty insolvenčnému súdu aj vyúčtovanie svojej odmeny a výdavkov.

Insolvenčný súd preskúma konečnú správu správcu konkurznej podstaty a jeho vyúčtovanie a odstráni po vypočítaní správcu konkurznej podstaty chyby a nezrovnalosti, ktoré sa v nej nachádzajú. O konečnej správe správcu konkurznej podstaty po úprave informuje insolvenčný súd účastníkov konania tak, že ju zverejní vyhlásením. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o schválení konečnej správy predloží správca konkurznej podstaty insolvenčnému súdu návrh rozvrhového uznesenia, v ktorom uvedie, koľko má byť vyplatené na každú pohľadávku uvedenú v upravenom zozname prihlásených pohľadávok.

Insolvenčný súd potom vydá rozvrhové uznesenie, v ktorom určí sumy, ktoré sa majú vyplatiť veriteľom. Všetci veritelia zahrnutí do rozvrhu sa uspokoja pomerne s ohľadom na výšku ich pohľadávky tak, ako bola zistená. V rozvrhovom uznesení určí insolvenčný súd správcovi konkurznej podstaty lehotu na jeho splnenie. Lehota nesmie byť dlhšia ako 2 mesiace od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

Konkurzné konanie sa ukončí tak, že po prijatí správy správcu konkurznej podstaty o splnení rozvrhového uznesenia, insolvenčný súd rozhodne o zrušení konkurzu. Súd rozhodne o zrušení konkurzu aj v niektorých ďalších prípadoch stanovených zákonom, napr. v prípade, že majetok úpadcu vôbec nepostačuje na úhradu pohľadávok veriteľov. Insolvenčné konanie končí nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konkurz zrušuje.

Ukončenie reštrukturalizácie

Reštrukturalizácia končí rozhodnutím insolvenčného súdu, ktorým súd vezme na vedomie splnenie reštrukturalizačného plánu alebo jeho dôležitých častí.

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Reštrukturalizácia sa môže skončiť aj rozhodnutím insolvenčného súdu o zmene reštrukturalizácie na konkurz, čo sa stáva v zákonom stanovených prípadoch, ktoré sa týkajú predovšetkým problémov pri schvaľovaní a dodržiavaní reštrukturalizačného plánu. O zmene reštrukturalizácie na konkurz nemôže insolvenčný súd rozhodnúť, ak bol v dôležitých bodoch splnený plán reštrukturalizácie. Proti rozhodnutiu súdu o zmene reštrukturalizácie na konkurz sa môže odvolať dlžník, navrhovateľ reštrukturalizácie, správca konkurznej podstaty a veriteľský výbor. Rozhodnutím insolvenčného súdu o zmene reštrukturalizácie na konkurz začínajú platiť účinky spojené s vyhlásením konkurzu, ak insolvenčný súd vo svojom rozhodnutí neurčí podmienky tejto premeny inak.

Ukončenie oddĺženia

Oddĺženie končí rozhodnutím insolvenčného súdu, ktorým súd vezme na vedomie splnenie oddĺženia. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Ak dlžník riadne a včas splní všetky povinnosti podľa schváleného spôsobu oddĺženia, insolvenčný súd vydá na návrh dlžníka uznesenie, ktorým dlžníka oslobodí od platenia pohľadávok zahrnutých do oddĺženia v rozsahu, k akomu dovtedy neboli uspokojené.

Oddĺženie môže skončiť aj tak, že súd tento postup zruší a súčasne rozhodne o riešení dlžníkovho úpadku konkurzom, k čomu dochádza v zákonom stanovených prípadoch, ktoré sa vzťahujú predovšetkým na neplnenie podmienok oddĺženia zo strany dlžníka.

15 Aké majú veritelia práva po ukončení insolvenčného konania?

V prípade konkurzu na majetok fyzickej osoby (kedykoľvek po zrušení konkurzu) alebo právnickej osoby (do okamihu jej zániku na základe vymazania z verejného registra) môže po zrušení konkurzu dôjsť k nariadeniu exekúcie alebo výkonu rozhodnutia z dôvodu zistenej pohľadávky nepopretej dlžníkom a neuspokojenej v priebehu konkurzného konania. Pri podaní návrhu na výkon rozhodnutia je potrebné predložiť iba prieskumný list a protokol o preskúmaní predmetnej pohľadávky v rámci konkurzného konania. Toto právo sa premlčí desať rokov od zrušenia konkurzu, premlčacia lehota začína dňom nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu.

V prípade reštrukturalizácie platí, že po skončení účinnosti reštrukturalizačného plánu je možné proti dlžníkovi nariadiť a uskutočniť výkon rozhodnutia alebo exekúciu na vymozenie pohľadávky stanovenej v reštrukturalizačnom pláne. Ak však bola táto pohľadávka popretá, je možné výkon rozhodnutia alebo exekúciu viesť iba v prípade nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia insolvenčného súdu o zistení tejto pohľadávky; toto rozhodnutie musí byť k návrhu priložené.

V prípade oddĺženia platí, že po skončení oddĺženia a priznaní oslobodenia od platenia zostávajúcich pohľadávok nie je možné uplatniť zvyšné pohľadávky veriteľov výkonom rozhodnutia alebo exekúciou. V tomto prípade je nepodstatné, či bol veriteľ počas oddĺženia uspokojený čiastočne alebo či vôbec neprihlásil svoju pohľadávku do insolvenčného konania.

16 Kto má hradiť trovy insolvenčného konania?

Náklady – zahŕňajú predovšetkým odmenu a hotovostné výdavky správcu konkurznej podstaty – by sa mali kryť z majetkovej podstaty, t. j. mal by ich znášať dlžník.

Keďže majetková podstata nie vždy stačí na pokrytie nákladov, insolvenčný súd môže pred rozhodnutím o insolvenčnom návrhu nariadiť navrhovateľovi insolvenčného konania, aby v stanovenej lehote zaplatil zálohu na náklady insolvenčného konania, ak je to nevyhnutné na krytie nákladov a prostriedky nie je možné zabezpečiť inak; platí to aj vtedy, keď je zrejmé, že dlžník nemá žiaden majetok. V zákone je stanovená horná hranica možnej výšky zálohy. Ak je navrhovateľov insolvenčného konania niekoľko, majú povinnosť zaplatiť zálohu spoločne a nerozdielne.

Ak majetková podstata nepostačuje na uhradenie nákladov, hradí sa zvyšná časť zo zálohy na náklady insolvenčného konania, t. j. na účet navrhovateľa. Ak na uhradenie nákladov nestačí ani záloha, náklady zaplatí štát. V osobitnom právnom predpise sa stanovuje horná hranica výšky nákladov, ktoré hradí štát.

17 Aké sú pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti alebo nevyhádateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú kolektívny záujem veriteľov?

Neúčinné sú právne úkony, ktorými dlžník kráti možnosť uspokojenia veriteľov alebo zvýhodňuje niektorých veriteľov na úkor iných. Za právny úkon sa považuje aj opomenutie zo strany dlžníka. Medzi týmito neúčinnými úkonmi sa rozlišujú tri kategórie: a) právne úkony bez primeraného vzájomného plnenia, b) zvýhodňujúce právne úkony, v dôsledku ktorých niektorý veriteľ dosiahne vyššie uspokojenie na úkor ostatných veriteľov než uspokojenie, ktoré by mu prislúchalo v konkurze, c) právne úkony, ktorými dlžník úmyselne kráti uspokojenie veriteľa, ak bol tento úmysel druhej strane známy alebo jej s ohľadom na všetky okolnosti musel byť známy.

Neúčinnosť dlžníkových právnych úkonov sa stanovuje rozhodnutím insolvenčného súdu o žalobe správcu konkurznej podstaty, ktorou sa odporuje dlžníkovým právnym úkonom (odporovacia žaloba). Správca konkurznej podstaty môže podať odporovaciu žalobu v lehote do 1 roka odo dňa, kedy nastali účinky rozhodnutia o úpadku. Ak ju nepodá v tejto lehote, nárok odporcu zanikne. Dlžníkové plnenie z neúčinných právnych úkonov spadá do majetkovej podstaty nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol vyhovené odporovacej žalobe.

Neúčinnosťou právneho úkonu nie je dotknutá jeho platnosť; v insolvenčnom konaní však dlžníkové plnenie z neúčinných právnych úkonov spadá do majetkovej podstaty. Ak nie je možné do majetkovej podstaty vydať pôvodné dlžníkové plnenie z neúčinného právneho úkonu, musí byť poskytnutá rovnocenná náhrada.

Pre insolvenčný súd nie je záväzné rozhodnutie iného súdu ani iného orgánu, ktorým sa v priebehu insolvenčného konania rozhodlo o neplatnosti právneho úkonu týkajúceho sa majetku alebo záväzkov dlžníka, ani inou formou takéhoto rozhodnutia. V priebehu insolvenčného konania posúdi neplatnosť takéhoto konania iba insolvenčný súd, a to buď ako predbežnú otázku, alebo v incidenčnom spore, ktorého predmetom je táto otázka. Žalobu v tomto spore môžu podať účastníci insolvenčného konania s výnimkou dlžníka (okrem dlžníka s dispozičnými právami), správca konkurznej podstaty a štátne zastupiteľstvo (prokuratúra). Žalobcom alebo žalovaným musí byť vždy správca konkurznej podstaty. Ak sa právoplatným rozhodnutím potvrdí neplatnosť právneho úkonu týkajúceho sa majetku alebo záväzkov dlžníka, musí byť majetkový prospech získaný plnením vydaný naspäť do majetkovej podstaty.

Ak bola neplatnosť právneho úkonu týkajúceho sa majetku alebo záväzkov dlžníka potvrdená rozhodnutím súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť pred začatím insolvenčného konania, považuje sa právny úkon, ktorého sa rozhodnutie týka, za neplatný aj v insolvenčnom konaní.

Osobitné pravidlá týkajúce sa niektorých kategórií pohľadávok

Pre nasledujúce kategórie pohľadávok sa uplatnia osobitné pravidlá:

pohľadávky proti majetkovej podstate, ak vznikli po začatí insolvenčného konania alebo po vyhlásení moratória,

pohľadávky proti majetkovej podstate, ak vznikli po rozhodnutí o úpadku,

pohľadávky postavené na úroveň pohľadávok proti majetkovej podstate,

podriadené pohľadávky,

pohľadávky spoločníkov alebo členov dlžníka vyplývajúce z ich účasti v spoločnosti alebo v družstve.

Posledná aktualizácia: 21/08/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.